

Oikeusguru 2022 – alkukilpailu 9.11.2022 klo 9–11

Monivalintakysymykset (8 p.)

1. Jaakko ja Liisa elävät avoliitossa. He haluaisivat asuntonsa oveen yhteisen sukunimen, mutta eivät halua solmia avioliittoa. Millä edellytyksillä heidän on mahdollista saada yhteinen sukunimi tai sukunimiyhdistelmä?

- a) Heillä on yhteinen lapsi.
- b) He ovat asuneet yhdessä yli kolme vuotta.
- c) He voivat hakea yhteistä nimeä heti muutettuaan yhteiseen osoitteeseen.
- d) Yhteinen sukunimi ei ole mahdollinen lainkaan.

2. Mikä seuraavista sovittelua koskevista väitteistä on oikein?

- a) Sovittelussa saavutettu sovinto johtaa aina syytteestä luopumiseen tai lievempään tuomioon.
- b) Virallisen syytteen alaista rikosta ei voida sovittaa.
- c) Jos sovittelussa kyseessä on asianomistajarikos ja asianomistaja luopuu sovittelussa rangaistusvaatimuksesta, asia ei etene oikeusprosessiin, vaan asian käsittely päättyy.
- d) Vain rikosasioita voidaan sovittaa.

3. 17-vuotias lukiolainen Lasse kertoi kesätyöpaikkansa työoloista. Mitkä seikat Lassen työoloissa olivat vastoin lakia?

- a) Lassen työvuorot sijoituivat kello kuuden ja kello 22:n väliin.
- b) Lasse teki kahdeksan tunnin työpäivää, jossa hänellä oli 30 min ruokatauko.
- c) Usein Lassen työpäivä loppui klo 22 ja seuraava työvuoro alkoi klo 7.
- d) Työsuhteen päättymisen jälkeen Lasselle maksettiin vuosilomakorvaus, koska hän ei ollut pitänyt työsuhteen aikana kertyneitä lomapäiviä.

4. Missä seuraavista tapauksista sovelletaan Suomen kuluttajansuojalakia?

- a) Anna ostaa Minnalta maljakon Tori.fi-sivuston avulla.
- b) Kaisa tilaa housut kiinalaisen verkkokaupan sivuilta.
- c) Tiina käy hierojalla Suomen urheiluhierontakeskuksessa (SUHK oy).
- d) S-market tilaa maitoa Valiolta.

5. Onni asuu omistamassaan kerrostaloasunnossa asunto-osakeyhtiö Pompulassa. Mitkä asiat pitävät paikkansa Onnin tapauksessa?

- a) Onni saa tehdä asunnossaan sellaisia remontteja, kuin hän itse haluaa.
- b) Jos Onni haluaa polttaa tupakkaa asunnossaan, taloyhtiö Pompula ei voi siihen vaikuttaa.
- c) Onnilla on äänioikeus Pompulan yhtiökokouksessa.
- d) Onnille tulee kerran vuodessa kiinteistöverolasku, jonka hän maksaa.

6. Hellevi kuolee. Hänellä on kaksi lasta. Hellevin jäämistöstä löytyy testamentti, jossa hän jättää koko omaisuutensa Unicefille. Mikä seuraavista väitteistä pitää paikkansa?

- a) Hellevin lapsilla ei ole mitään oikeutta perintöön.
- b) Jos Hellevin testamentti on käsin kirjoitettu, se ei ole pätevä.
- c) Vaikka Hellevin testamentti täyttäisi kaikki muotoseikat, se ei toteudu sellaisenaan, jos rintaperilliset vaativat lakiosansa.
- d) Koska Hellevin testamentti loukkaa rintaperillisten lakiosaa, se on kokonaisuudessaan pätemätön.

7. Suomessa on voimassa sopimusvapaus eli sopimuksia voidaan tehdä vapaasti. Milloin sopimus on kuitenkin mitätön?

- a) Jos sopimuksen tekijä ei ole ymmärtänyt, mitä on ollut tekemässä.
- b) Jos sopimuksen tekijällä ei ole oikeustoimikelpoisuutta.
- c) Jos sopimus on suullinen.
- d) Jos sopimuksen ehdot ovat kohtuuttomat.

8. Tomi on päättänyt ostaa nettikirpparilta pelikonsolin. Tomi maksaa Mobilepaylla 300 euroa myyjälle. Seuraavana Tomi saa kuitenkin myyjältä viestin, ettei raha ole tullut perille ja myyjä aikoo myydä pleikan toiselle. Tomi huomaa tehneensä näppäilyvirheen, jonka seurauksena maksu onkin mennyt väärälle henkilölle. Mikä seuraavista väitteistä pitää paikkansa?

- a) Myyjä ei saa myydä pleikkaa toiselle, koska kaupat on sovittu Tomin kanssa.
- b) Tomi ei voi pyytää maksun palauttamista, koska on tehnyt itse virheen.
- c) Tomilla on oikeus saada rahat takaisin.
- d) Tomi voi saada rahat takaisin, mutta joutuu korvaamaan aiheutuneen mielipahan.

2. Essee, enimmäispistemäärä 20 pistettä

Juuri 16 vuotta täyttänyt Kuura näki internetissä hienon takin, jonka hän ehdottomasti halusi. Takki maksoi hieman yli 400 euroa. Kuura oli ollut kesäkuun ajan kesätöissä, mutta heinäkuussa hän oli käynyt ystäviensä kanssa rentoutumassa viikon reissulla Italiassa. Rahaa oli kulunut melko paljon, joten hänellä oli säästössä enää vaivaiset 150 euroa. Kuura pyysi vanhemmiltaan rahaa ostokseen, mutta heidän mielestään takki oli aivan liian kallis ja Kuuran vanha takki oli vielä ihan hyvä. Kuura kuitenkin halusi takin eikä antanut periksi. Niinpä hän ryhtyi pohtimaan eri vaihtoehtoja takin rahoittamiseksi.

Kuura huomasi vanhempiensa selailevan Tori.fi -sivustoa ja kuuli heidän kehuvan kaupankäynnin helppoutta sen kautta. Tästä hänelle heräsi ajatus takin hankinnan rahoittamisesta Tori.fi:n kautta. Mitään myytävää hänellä ei varsinaisesti ollut, mutta hän oli joskus kuullut kavereiden puhuvan nettivetoksesta, joissa joku on myyvinään jotakin ilman aikomusta toimittaa tavaraa ostajalle. Asiaa tarkemmin googlettaessaan Kuura löysi uutisen, jonka mukaan henkilö oli vastikään tuomittu tällaisesta teosta 45 päivän ehdolliseen vankeusrangaistukseen. Tapauksessa tuomittu henkilö oli vastannut Tori.fi:ssä julkaistuihin ostoilmoituksiin ja erehdyttänyt asianomistajat maksamaan hänelle esineistä, joita hänellä ei ollut aikomustakaan toimittaa asianomistajille. Henkilö oli runsaan vuoden aikana tehnyt 16 alle 30 euron nettivetosta. Rikoksentehtijä oli saanut vetoksilla yhteensä 279,50 euron rikoshödyn.

Kuura jäi pohtimaan uskaltaisiko tuollaista rahan hankintaa kokeilla. Hän alkoi selailla Tori.fi:stä sopivia ostoilmoituksia ja löysikin sellaisen. Uusi takki houkutti mahdollisia seuraamuksia enemmän, joten hetken asiaa harkittuaan Kuura päätti tarttua tilaisuuteen ja kirjoitti ostajalle olevansa myymässä ostajan haluamaan tavaraa 50 eurolla. Ostajaehdokasta jäi hieman askarruttamaan Kuuran viestin sävy ja hän päätti varmuuden vuoksi jättää kaupat tekemättä.

Arvioi tekoja rikosoikeudellisesti. Hyödynnä alla olevia otteita rikoslaista. Ota kantaa seuraaviin kysymyksiin:

2 a) Voidaanko Kuuraa rangaista jostakin teosta, vaikka kauppoja ei syntynyt?

Miten teon rikosoikeudelliseen arviointiin vaikuttaisi se, että kaupat olisivat syntyneet? 10 p.

2 b) Jos Kuuran katsottaisiin syyllistyneen rikokseen, miten Kuuran ikä vaikuttaisi rangaistuksen mittaamiseen? Minkälainen rangaistus Kuuralle voitaisiin tuomita? 10 p.

Rikoslain 36 luku

1 § Petos

Joka, hankkiakseen itselleen tai toiselle oikeudetonta taloudellista hyötyä taikka toista vahingoittaakseen, erehdyttämällä tai erehdystä hyväksi käyttämällä saa toisen tekemään tai jättämään tekemättä jotakin ja siten aiheuttaa taloudellista vahinkoa erehtyneelle tai sille, jonka eduista tällä on ollut mahdollisuus määrätä, on tuomittava *petoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

Petoksesta tuomitaan myös se, joka 1 momentissa mainitussa tarkoituksessa dataa syöttämällä, muuttamalla, tuhoamalla tai poistamalla taikka tietojärjestelmän toimintaan muuten puuttamalla saa aikaan tietojenkäsittelyn lopputuloksen vääristymisen ja siten aiheuttaa toiselle taloudellista vahinkoa. (13.6.2003/514)

Yritys on rangaistava.

2 § Törkeä petos

Jos petoksessa

- 1) tavoitellaan huomattavaa hyötyä,
- 2) aiheutetaan huomattavaa tai erityisen tuntuva vahinkoa,
- 3) rikos tehdään käyttämällä hyväksi vastuulliseen asemaan perustuvaa erityistä luottamusta tai
- 4) rikos tehdään käyttämällä hyväksi toisen erityistä heikkoutta tai muuta turvatonta tilaa

ja petos on myös kokonaisuutena arvostellen törkeä, rikoksentekijä on tuomittava *törkeästä petoksesta* vankeuteen vähintään neljäksi kuukaudeksi ja enintään neljäksi vuodeksi.

Yritys on rangaistava.

3 § Lievä petos

Jos petos, huomioon ottaen tavoitellun hyödyn tai aiheutetun vahingon määrä taikka muut rikokseen liittyvät seikat, on kokonaisuutena arvostellen vähäinen, rikoksentekijä on tuomittava *lievästä petoksesta* sakkoon.

RL 6. luku Rangaistuksen määräämisestä

4 § Yleisperiaate

Rangaistus on mitattava niin, että se on oikeudenmukaisessa suhteessa rikoksen vahingollisuuteen ja vaarallisuuteen, teon vaikuttamiin sekä rikoksesta ilmenevään muuhun tekijän syyllisyyteen.

5 § Koventamisperusteet

Rangaistuksen koventamisperusteita ovat:

- 1) rikollisen toiminnan suunnitelmallisuus;
- 2) rikoksen tekeminen osana järjestäytyneen rikollisryhmän toimintaa;
- 3) rikoksen tekeminen palkkiota vastaan;
- 4) rikoksen tekeminen rotuun, ihonväriin, syntyperään, kansalliseen tai etniseen alkuperään, uskontoon tai vakaumukseen, seksuaaliseen suuntautumiseen tai vammaisuuteen perustuvasta vaikuttimesta taikka niihin rinnastettavasta muusta vaikuttimesta; ja
- 5) tekijän aikaisempi rikollisuus, jos sen ja uuden rikoksen suhde rikosten samankaltaisuuden johdosta tai muuten osoittaa tekijässä ilmeistä piittaamattomuutta lain kielloista ja käskyistä.

Järjestäytyneellä rikollisryhmällä tarkoitetaan vähintään kolmen henkilön muodostamaa tietyn ajan koossa pysyvää rakenteeltaan jäsentynyttä yhteenliittymää, joka toimii yhteistuumin tehdäkseen rikoksia, joista säädetty enimmäisrangaistus on vähintään neljä vuotta vankeutta, taikka 11 luvun 10 §:ssä tai 15 luvun 9 §:ssä tarkoitettuja rikoksia.

6 § Lieventämisperusteet

Rangaistuksen lieventämisperusteita ovat:

- 1) rikoksen tekemiseen vaikuttanut huomattava painostus, uhka tai muu sen kaltainen seikka;
- 2) rikokseen johtanut voimakas inhimillinen myötätunto taikka poikkeuksellinen ja äkkiarvaamaton houkutus, asianomistajan poikkeuksellisen suuri myötävaikutus tai muu vastaava seikka, joka on ollut omiaan heikentämään tekijän kykyä noudattaa lakia;
- 3) tekijän ja asianomistajan välillä saavutettu sovinto, tekijän muu pyrkimys estää tai poistaa rikoksensa vaikutuksia taikka hänen pyrkimyksensä edistää rikoksensa selvittämistä; ja
- 4) 8 §:n 1 ja 3 momentissa mainitut perusteet.

7 § Kohtuullistamisperusteet

Edellä 6 §:ssä säädetyn lisäksi on rangaistusta lieventävänä seikkana otettava huomioon myös

- 1) tekijälle rikoksesta johtunut tai hänelle tuomiosta aiheutuva muu seuraus,
- 2) tekijän korkea ikä, heikko terveydentila tai muut henkilökohtaiset olot sekä
- 3) rikoksen tekemisestä kulunut huomattavan pitkä aika,

jos vakiintuneen käytännön mukainen rangaistus johtaisi näistä syistä kohtuuttomaan tai poikkeuksellisen haitalliseen lopputulokseen.

8 § Rangaistusasteikon lieventäminen

Rangaistus määrätään noudattaen lievennettyä rangaistusasteikkoa, jos:

- 1) tekijä on tehnyt rikoksen alle 18-vuotiaana;
- 2) rikos on jäänyt yritykseen;
- 3) tekijä tuomitaan avunantajana rikokseen soveltaen, mitä 5 luvun 6 §:ssä säädetään, tai hänen osallisuutensa rikokseen on muutoin muiden osallisuutta selvästi vähäisempi;
- 4) rikos on tehty olosuhteissa, jotka läheisesti muistuttavat vastuuvapausperusteiden soveltamiseen johtavia olosuhteita; tai
- 5) siihen on edellä 6 tai 7 §:ssä mainituilla tai muilla poikkeuksellisilla perusteilla tuomiossa mainittavia erityisiä syitä.

Määrättäessä rangaistusta 1 momentin nojalla tekijälle saa tuomita enintään kolme neljännestä rikoksesta säädetyn vankeus- tai sakkorangaistuksen enimmäismäärästä ja vähintään rikoksesta säädetyn rangaistuslajin vähimmäismäärän. Jos rikoksesta voisi seurata elinkautinen vankeus, enimmäisrangaistus sen sijasta on kaksitoista vuotta vankeutta ja vähimmäisrangaistus kaksi vuotta vankeutta.

Mitä 2 momentissa säädetään, sovelletaan myös määrättäessä rangaistusta rikoksen alentuneesti syyntakeisena tehneelle. Alentunut syyntakeisuus ei kuitenkaan vaikuta käytettävissä olevaan enimmäisrangaistukseen.

Jos rikoksesta on säädetty ankarimmaksi rangaistukseksi vankeutta määräajaksi, tuomioistuin voi tässä pykälässä tarkoitetuissa tapauksissa määrätä rangaistukseksi vankeuden sijasta sakkoa, jos siihen on erityisen painavia syitä.

10 a § Nuorisorangaistus

Alle 18-vuotiaana tehdystä rikoksesta tuomitaan nuorisorangaistukseen, jos:

1) sakko on rikoksen vakavuus, rikoksesta ilmenevä tekijän syyllisyys ja tekijän aikaisemmat rikokset huomioon ottaen riittämätön rangaistus eivätkä painavat syyt vaadi ehdottoman vankeusrangaistuksen tuomitsemista; ja

2) ehdollista vankeutta valvontoineen ei ole pidettävä riittävänä tekijän sosiaalisen selviytymisen edistämiseksi tai uusien rikosten ehkäisemiseksi.

Nuorisorangaistus voidaan tuomita 1 momentissa säädetyn edellytyksin myös sellaisista tuomioistuimessa samalla kertaa käsiteltävistä rikoksista, joista ainoastaan osa on tehty alle 18-vuotiaana.

Nuorisorangaistuksen kestosta ja sisällöstä säädetään yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanosta annetun lain 64 §:ssä.

11 § Yhdyskuntapalvelu

Rikoksentekijä, joka tuomitaan pituudeltaan määrättyyn, enintään kahdeksan kuukauden ehdottomaan vankeusrangaistukseen, tuomitaan sen sijasta yhdyskuntapalveluun, jollei ehdottomien vankeusrangaistusten, valvontarangaistusten, aiempien yhdyskuntapalvelurangaistusten, rikollisen toiminnan jatkamisen tai muiden painavien syiden ole katsottava olevan esteenä yhdyskuntapalveluun tuomitsemiselle.

Yhdyskuntapalveluun tuomitsemisen edellytyksenä on, että rikoksentekijä on antanut suostumuksensa rangaistuksen tuomitsemiseen yhdyskuntapalveluna ja että hänen voidaan olettaa suoriutuvan yhdyskuntapalvelusta.

Harkittaessa aikaisempien rangaistusten merkitystä on yhdyskuntapalveluun tuomitsemista puoltavana perusteena otettava huomioon se, että rikos on tehty alle 21-vuotiaana.

12 § Rangaistuksen tuomitsematta jättäminen

Tuomioistuin saa jättää rangaistuksen tuomitsematta, jos:

1) rikosta on sen haitallisuuteen tai siitä ilmenevään tekijän syyllisyyteen nähden pidettävä kokonaisuutena arvostellen vähäisenä;

2) tekijä on tehnyt rikoksensa alle 18-vuotiaana ja teon katsotaan johtuneen ymmärtämättömydestä tai harkitsemattomuudesta;

3) rikos on tekoon tai tekijään liittyvistä erityisistä syistä anteeksiannettavaan tekoon rinnastettava;

4) rangaistusta on pidettävä kohtuuttomana tai tarkoituksettomana erityisesti, kun otetaan huomioon edellä 6 §:n 3 kohdassa ja 7 §:ssä tarkoitettut seikat tai sosiaali- ja terveydenhuollon toimet; taikka

5) rikos ei yhteisen rangaistuksen määräämistä koskevien säännösten johdosta olennaisesti vaikuttaisi kokonaisrangaistuksen määrään.

3. Essee, enimmäispistemäärä 30 pistettä

Lukiolainen EJ harrastaa valokuvausta. Ollessaan ulkoilemassa eräänä iltana EJ saa otettua meren rannalla kännykkäkuvan, jossa näkyy lähistöllä uiva mursu. Hän odottaa juuri sopivaa hetkeä, jolloin mursu katsoo EJ:tä kohti ja näyttää vilkuttavan evällään. Ennen kuvan ottamista EJ myös siirtyi kohtaan, jossa mursun taustalla näkyy upean punaisena hehkuva auringonlasku.

Innostuneena hienosta valokuvasta EJ laittaa sen nettiin valokuvanjakelupalveluun. Mursun Suomen havainnoista uutisoinut suomalainen iltapäivälehti kirjoittaa artikkelin hausasta, vilkuttavasta mursusta. Artikkeleihin lehti laittaa myös EJ:n ottaman valokuvan. Artikkelin on parin päivän ajan lehden luetuimpien juttujen joukossa. Artikkelin julkaistaan sekä painetussa lehdessä että lehden verkkosivuilla.

Ihan kiva, EJ ajattelee aluksi. Lehti ei ole kuitenkaan missään vaiheessa kysynyt EJ:ltä lupaa kuvan julkaisemiseen tai ollut edes yhteydessä häneen. Sen lisäksi lehtijutussa käytetty kuva on otettu selvästikin tietokoneen ruudulta kameralla, ja kuvan alla lukee: ”Kuva: Jamppa Tuntteroinen”. Ilmeisesti Jamppa Tuntteroinen, joka on lehden toimittaja, on ottanut kuvan EJ:n valokuvasta tietokoneen näytöltä. Jutussa mainitaan vain, että mursukuvan on ottanut käyttäjätunnusta EJfromRovaniemi3 käyttävä henkilö, vaikka valokuvanjakelupalvelussa on kuvan yhteydessä EJ:n koko nimi ja sähköpostiosoite.

EJ miettii, pitäisikö lehden ottaa yhteyttä, mutta ei ole varma, onko lehti toiminut jotenkin väärin vai ylireagoiko hän vain.

EJ kysyy mielipidettäsi, koska olet käynyt lakitiedon kurssin. Vastaa seuraaviin EJ:n kysymyksiin (kohdat a-e).

Hyödynnä alle kerättyjä otteita tekijänoikeuslaista. Sovella vastauksessasi soveltuvia lainkohtia ja viittaa niihin. Malli viittauksesta Tekijänoikeuslakiin (voit siitä käyttää lyhennettä ”TekL” ja pykälästä merkkiä ”§”): ”TekL 2 §:n mukaan...”, ”TekL 3 §:n 1 momentin mukaan...”, ”TekL 25 §:n 1 momentin 1-kohdan mukaan...”.

Perustele vastauksesi. Hyödynnä vastauksessasi tekijänoikeuden yleisiä oppeja, periaatteita ja käsitteitä.

- 3 a)** Voiko EJ:n valokuva mielestäsi saada tekijänoikeussuojaa teoksena sen perusteella, mitä yllä kuvasta ja sen ottamisesta kerrotaan?
- 3 b)** Mitä tekijän taloudellisia oikeuksia kuvan luvaton käyttö painetussa lehdessä ja verkkolehdessä voi loukata?
- 3 c)** Soveltuuko valokuvan käyttöön mielestäsi jokin alla aineistossa mainituista tekijänoikeuden poikkeuksista niin, että EJ:n suostumusta kuvan käyttöön lehdessä ei tarvita? Pohdi ja perustele vastauksesi.
- 3 d)** Voiko EJ:n valokuva saada muuta tekijänoikeudellista suojaa, jos sitä ei katsota teokseksi?
- 3 e)** Mitä tekijän moraalisia oikeuksia lehti on mahdollisesti menettelyllään loukannut? Pohdi ja perustele vastauksesi.

Otteita tekijänoikeuslaista (lähde: www.finlex.fi)

1 § Tekijänoikeuden kohde

Sillä, joka on luonut kirjallisen tai taiteellisen teoksen, on tekijänoikeus teokseen, olkoonpa se kaunokirjallinen tahi selittävä kirjallinen tai suullinen esitys, sävellys- tai näyttämöteos, elokuvateos,

valokuvateos tai muu kuvataiteen teos, rakennustaiteen, taidekäsityön tai taideteollisuuden tuote taikka ilmetköönpä se muulla tavalla.

Kirjallisena teoksena pidetään myös karttaa sekä muuta selittävää piirustusta tai graafista taikka plastillisesti muotoiltua teosta sekä tietokoneohjelmaa.

2 § Taloudelliset oikeudet

Tekijänoikeus tuottaa, jäljempänä säädetyin rajoituksin, yksinomaisen oikeuden määrätä teoksesta valmistamalla siitä kappaleita ja saattamalla se yleisön saataviin, muuttamattomana tai muutettuna, käännöksenä tai muunnelmana, toisessa kirjallisuus- tai taidelajissa taikka toista tekotapaa käyttäen.

Kappaleen valmistamisena pidetään sen valmistamista kokonaan tai osittain, suoraan tai välillisesti, tilapäisesti tai pysyvästi sekä millä keinolla ja missä muodossa tahansa. Kappaleen valmistamisena pidetään myös teoksen siirtämistä laitteeseen, jolla se voidaan toisintaa.

Teos saatetaan yleisön saataviin, kun:

1) se välitetään yleisölle johtimitse tai johtimitta, mihin sisältyy myös teoksen välittäminen siten, että yleisöön kuuluvilla henkilöillä on mahdollisuus saada teos saataviinsa itse valitsemastaan paikasta ja itse valitsemanaan aikana;

2) se esitetään julkisesti esitystapahtumassa läsnä olevalle yleisölle;

3) sen kappale tarjotaan myytäväksi, vuokrattavaksi tai lainattavaksi taikka sitä muutoin levitetään yleisön keskuuteen; taikka

4) sitä näytetään julkisesti teknistä apuvälinettä käyttämättä.

Julkisena esittämisenä ja yleisölle välittämisenä pidetään myös esittämistä ja välittämistä ansiotoiminnassa suurehkolle suljetulle piirille.

3 § Moraaliset oikeudet

Kun teoksesta valmistetaan kappale tai teos kokonaan tai osittain saatetaan yleisön saataviin, on tekijä ilmoitettava sillä tavoin kuin hyvä tapa vaatii.

Teosta älköön muutettako tekijän kirjallista tai taiteellista arvoa tahi omalaatuisuutta loukkaavalla tavalla, älköönkä sitä myöskään saatettako yleisön saataviin tekijää sanotuin tavoin loukkaavassa muodossa tai yhteydessä.

Oikeudesta, joka tekijällä on tämän pykälän mukaan, hän voi sitovasti luopua vain mikäli kysymyksessä on laadultaan ja laajuudeltaan rajoitettu teoksen käyttäminen.

--

8 § Julkistaminen ja julkaiseminen

Teos katsotaan julkistetuksi, kun se luvallisesti on saatettu yleisön saataviin.

Julkaistuksi teos katsotaan, kun sen kappaleita tekijän suostumuksella on saatettu kauppaan tai muutoin levitetty yleisön keskuuteen.

--

22 § Sitaatti

Julkistetusta teoksesta on lupa hyvän tavan mukaisesti ottaa lainauksia tarkoituksen edellyttämässä laajuudessa.

23 § Ajankohtaiskirjoitus

Sanomalehteen tai aikakauskirjaan saa toisesta sanomalehdestä tai aikakauskirjasta, jollei siinä ole jälkipainantakieltoa, ottaa uskonnollista, poliittista tai taloudellista päivänkysymystä koskevan kirjoituksen.

Tekijän nimi ja lähde on aina mainittava.

25 § Julkistetun tai luovutetun taideteoksen käyttäminen

Julkistetuista taideteoksista saa ottaa tekstiin liittyviä kuvia:

- 1) arvostelemaan tai tieteelliseen esitykseen; sekä
- 2) sanomalehteen tai aikakauskirjaan selostettaessa päiväntapahtumaa, edellyttäen ettei teosta ole valmistettu sanomalehdessä tai aikakauskirjassa toisinnettavaksi.

Kun taideteoksen kappale on tekijän suostumuksella myyty tai muutoin pysyvästi luovutettu, taideteoksen saa sisällyttää valokuvaan, elokuvaan tai televisio-ohjelmaan, jos toisintamisella on valokuvassa, elokuvassa tai televisio-ohjelmassa toisarvoinen merkitys.

--

49 a § Valokuvaaja

Valokuvaajalla on yksinomainen oikeus määrätä valokuvasta, muuttamattomana tai muutettuna:

- 1) valmistamalla siitä kappaleita;
- 2) saattamalla se yleisön saataviin.

Oikeus valokuvaan on voimassa, kunnes 50 vuotta on kulunut sen vuoden päättymisestä, jona kuva valmistettiin.

Tässä pykälässä tarkoitettuihin valokuviiin sovelletaan, mitä 2 §:n 2–4 momentissa, 3 §:n 1 ja 2 momentissa, 7–9, 11 ja 11 a §:ssä, 12 §:n 1 ja 2 momentissa, 13 ja 13 a §:ssä, 14 §:n 1, 3 ja 4 momentissa, 15, 16 ja 16 a–16 e §:ssä, 17 §:n 1 momentissa, 17 a §:ssä, 17 b §:n 1–5 momentissa, 17 c, 17 d ja 18 §:ssä, 19 §:n 1, 2 ja 5 momentissa, 20, 22 ja 25 §:ssä, 25 a §:n 1 ja 2 momentissa sekä 25 b, 25 d, 25 f–25 i, 25 l, 26, 26 a, 26 b, 27–29, 39, 40, 40 c, 41 ja 42 §:ssä säädetään. Jos valokuva on tekijänoikeuden kohteena, voidaan vedota tekijänoikeuteen.